

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»**

В І С Н И К

**НАУКОВО-МЕТОДИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
ВІННИЦЬКОГО ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНОГО
КОЛЕДЖУ**

ВИПУСК № 2 (43)

**СПЕЦВИПУСК
ДО ТИЖНЯ НАУКИ**

Вінниця – 2023

ВІСНИК НАУКОВО-МЕТОДИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу
ВИПУСК № 2 (43)

Свідоцтво про державну реєстрацію
друкованого засобу масової інформації
Серія ВЦ № 1065-423-ПР від 24 грудня 2019 року
Журнал

(науково-виробничий, навчальний, довідковий)

Журнал присвячений висвітленню широкого спектру теоретичних та прикладних проблем педагогіки, психології, окремих методик та філології, підтримує традиції інтеграції вишівської науки з практикою, сприяє поширенню досвіду наукової, науково-педагогічної та виробничої діяльності, становленню кадрів вищої кваліфікації; розрахований на спеціальну категорію читачів, зокрема педагогічних та науково-педагогічних працівників закладів вищої, середньої та дошкільної освіти, здобувачів освіти та молодих науковців.

Вісник заснований у січні 2012 року, виходить 3 рази на рік

Мова видання: українська, англійська, німецька

Тематичні напрями Вісника:

- ❖ Інтеграція науки та практики як механізм ефективного розвитку
- ❖ Педагогічні та лінгвістичні аспекти викладання
- ❖ Германістика та славістика у сучасному науковому просторі
- ❖ Психолого-педагогічні умови формування та розвитку особистості вихованця
- ❖ Лабораторія педагогічної майстерності та професійного саморозвитку педагога
- ❖ Challenges in Education
- ❖ Відомі імена року
- ❖ Конкурси
- ❖ Рецензії

Номер затверджено на засіданні Вченої ради
КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»
Протокол № 10 від 18 травня 2023 року

Головний редактор: директор КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж», спеціаліст вищої категорії, викладач-методист Войцехівський К.Ф.;
відповідальний редактор: методист коледжу, спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, Руда Т.В., **медіа-редактор:** к.пед.н., доц. Марценюк О.Г.

Редакційна колегія: д.пед.н., проф. Мисліцька Н.А., д.філ.н. Войцехівська Н.К., к.філ.н., доц. Січкара С.А. (Уманський державний педагогічний університет ім. П. Тичини), спеціаліст вищої категорії, викладач-методист Когутюк О.В.

Відповідальність за зміст статей несуть автори
Матеріали видаються в авторській редакції

В 53 Вісник науково-методичних досліджень Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу : Випуск 2(43) /за заг. ред. К.Ф. Войцехівського. Вінниця : Твори, 2023. 194с.

ЗМІСТ

СЛОВО РЕДАКТОРА

<i>Шершун Галина</i> , Екологічні реформи України на шляху до ЄС	5
--	---

НАУКОВА ЛАБОРАТОРІЯ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

<i>Артемчук Валерія</i> , Освітній проект «Еко-халабуди» шляхи реалізації освіти для сталого розвитку в практику роботи закладу дошкільної освіти	6
<i>Кротюк Марія</i> , Фізичне виховання в закладі дошкільної освіти як основа формування здоров'я дітей дошкільного віку	12
<i>Перожиж Зоряна</i> , Моральне виховання дітей дошкільного віку за допомогою гри	15
<i>Рудь Яна</i> , Підготовка дітей дошкільного віку до школи за допомогою НМК «Буду вправним першачком»	17
<i>Балаба Яна</i> , Історичний вектор розвитку морального виховання дітей дошкільного віку	23
<i>Вознюк Віталіна</i> , Роль родини у формуванні особистості дітей раннього та передшкільного віку	27
<i>Гвоздинська Альона</i> , Предметний світ дітей дошкільного віку через призму інноваційних педагогічних технологій	29
<i>Титаренко Катерина</i> , Творчі ігри як засіб соціалізації дітей старшого дошкільного віку	33
<i>Гуменюк Ольга</i> , Розвиток мовленнєвої діяльності дітей дошкільного віку шляхом вивчення англійської мови	36
<i>Заїкіна Наталія</i> , Особливості ігрової діяльності дітей раннього дошкільного віку	39
<i>Камінська Ангеліна, Токар Любов</i> , Особливості виховання патріотизму у дошкільників в світлі сучасності	42
<i>Ключківська Карина</i> , Розвиток дошкільної освіти у педагогічному просторі України	46
<i>Козинець Олена</i> , Зарубіжний досвід дошкільного виховання	49
<i>Крисько Оксана</i> , Впровадження засобів казкотерапії з метою розвитку мовленнєвої діяльності дітей дошкільного віку	52
<i>Кузнєцова Аліна</i> , Організаційно-педагогічні умови формування у дітей дошкільного віку навичок здорового способу життя	54
<i>Кузьменко Тетяна, Токар Любов</i> , Українська народна іграшка як засіб морального виховання дітей дошкільного віку	56
<i>Купрата Лілія</i> , Розвиток морального виховання дітей дошкільного віку через призму педагогіки Марії Монтессорі	59
<i>Любченко Анна</i> , Особливості спілкування дітей раннього та передшкільного віку у різновікових групах закладів дошкільної освіти	61
<i>Мальченко Марія</i> , Моральне виховання дітей раннього передшкільного віку засобами казки	64
<i>Михальчук Ольга</i> , Становлення і розвиток дошкільної освіти у другій половині XX – початку XXI століття	67
<i>Ольхович Тетяна</i> , Розвиток морального виховання в умовах сучасної дошкільної освіти	70
<i>Погойдаш Вероніка</i> , Сучасні підходи взаємодії дошкільного закладу з родиною	73
<i>Пугаченко Олена</i> , Історичний розвиток гармонійного виховання дітей дошкільного віку	75
<i>Рекута Тетяна</i> , Використання інноваційних педагогічних технологій у логопедичній практиці з дітьми дошкільного віку	79
<i>Скалецька Діана</i> , Засоби масової інформації як фактор впливу на особистість дитини дошкільного віку	81
<i>Чеканцова Зоя</i> , STREAM – освіта дітей дошкільного віку як вектор інтегрованого навчання і виховання	84
<i>Тимошенко Альона</i> , Розвиток естетичного виховання дітей дошкільного віку	87
<i>Мокра Оксана</i> , Адаптація дітей дошкільного віку до навчання в школі шляхом співпраці батьків та закладу дошкільної освіти	89
<i>Федоришин Оксана</i> , Основи економічного виховання дітей дошкільного віку	92
<i>Щербатюк Катерина</i> , Ознайомлення з рідним містом як засіб патріотичного виховання дітей дошкільного віку	94

ПСИХОЛО-ПЕДАГОГІЧНА ЛАБОРАТОРІЯ

<i>Беспечна Анастасія</i> , Національно-патріотичне виховання учнів в системі роботи класного керівника	97
---	----

<i>Дякова Вікторія</i> , Характеристика провідних напрямів формування здорового способу життя школярів у освітньому процесі	100
<i>Зінченко Сніжана</i> , Організація партнерської взаємодії закладів освіти та сім'ї	104
<i>Михальчук Олеся, Мінова Єлизавета</i> , Використання інформаційно-комунікаційних технологій для організації самостійної роботи учнів основної школи в умовах дистанційного навчання	108
<i>Пономаренко Марія, Надкернична Любов</i> , Формування ключових компетентностей молодших школярів в умовах сучасної інноваційної освіти	111
<i>Вацак Крістіна</i> , Криптичне мислення сучасного педагога як складова його професійної компетентності	114
<i>Клименченко Наталія</i> , Комунікативний портрет вчителя	117
<u>НАУКОВО-МЕТОДИЧНА ЛАБОРАТОРІЯ З ІНОЗЕМНИХ МОВ</u>	
<i>Головська Ірина</i> , Використання техніки колажування у підготовці майбутніх вчителів до інтерактивної взаємодії з учнями на уроці іноземної мови	120
<i>Андрусенко Софія</i> , Тестування як ефективний засіб організації контролю вивчення англійської мови	123
<i>Гуркало Владислава</i> , Україномовні еквіваленти англійських фразеологізмів з онімів	126
<i>Кушнір Аліна, Вовк Анастасія</i> , The Beatles: Liverpool Accent	130
<i>Поліщук Інна</i> , Ігри як засіб розвитку фонетичної компетентності учнів молодшого шкільного віку ..	132
<i>Синчук Діана</i> , Робота з пісенним матеріалом на уроках іноземної мови як засіб формуванні граматичної компетентності учнів основної школи	137
<i>Хоменко Юлія</i> , Проблематика перекладу політичних текстів	141
<u>НАУКОВО-МЕТОДИЧНА ЛАБОРАТОРІЯ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ТА ЛІТЕРАТУРИ, ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ</u>	
<i>Василевич Інна, Багрій Тетяна</i> , Розвиток професійної компетентності та практична діяльність вчителя української мови та літератури	145
<i>Козяр Міла</i> , Функціональне навантаження назв тварин в українських народних піснях	148
<i>Собчук Вікторія</i> , Особливості проведення уроків зарубіжної літератури з використанням інтерактивних технологій навчання	151
<i>Сілко Діана</i> , Фольклоризм української літератури як дескриптивний код	154
<i>Яковенко Тетяна, Форостяна Катерина</i> , Фольклорні образи та мотиви у творчості Тараса Шевченка	157
<i>Яременко Ярослава</i> , Образний світ поеми Максима Рильського «Мандрівка в молодість»	161
<u>НАУКОВО-МЕТОДИЧНА ЛАБОРАТОРІЯ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА</u>	
<i>Любчик Катерина</i> , Феномен і культурологічна місія проекту «musica sacra ukraine: партесний вимір»	163
<i>Гончар Тетяна, Чорна Наталія</i> , Організація театралізованої діяльності на уроках музичного мистецтва в ЗЗСО: вітчизняний та зарубіжний досвід	165
<i>Вилко Дарія</i> , Моделювання проблемних ситуацій як ефективний засіб розвитку пізнавальної активності учнів на уроках музичного мистецтва	169
<i>Чеховська Дарина</i> , Педагогічні засади розвитку мотиваційної сфери особистості музично-обдарованих учнів	172
<u>НАУКОВА ЛАБОРАТОРІЯ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ ТА ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ</u>	
<i>Кальніченко Наталія</i> , Особливості викладання методики трудового навчання у студентів педагогічного коледжу з урахуванням вимог НУШ	174
<i>Валевська Ольга</i> , Підходи та стратегії навчання дітей з особливими освітніми потребами в умовах інклюзивної освіти зрівняння методик вітчизняних та зарубіжних дослідників	176
<i>Юртин Вікторія</i> , Підготовка майбутніх вихователів до роботи в умовах інклюзивної освіти	180
<u>ВІДОМІ ІМЕНА</u>	
<i>Козлова Олена</i> , Тема: «Богдан Хмельницький, як політик і людина», практичне заняття	182
<i>Яковенко Тетяна, Форостяна Катерина</i> , Михайло Драї-Хмара як представник українського неокласицизму	186
<i>Цимбал Тетяна</i> , Педагогічна система М. Монтессорі	189
<i>Вимоги до підготовки науково-методичних статей збірника «вісник науково-методичних досліджень» Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу</i>	193

6. Мордоус І. О. До питання про інтеграцію іноземної мови у повсякденне життя дитини дошкільного віку. *Освітній дискурс: збірник наукових праць*. 2019. № 13. с. 89–99.

Стаття надійшла до редакції
12 січня 2023

ОСОБЛИВОСТІ ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДІТЕЙ РАНЬОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

УДК 373.2.015.31:316.663.5''465*00/*''

ЗАКІНА НАТАЛІЯ

студенка звичного відділення Комунального закладу вищої освіти
«Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»

Abstract. The article is devoted to actual and important organization of playing activity of early school age children. The author made conceptualization and analysis of the nature of the concept of «playing activity of children of early school age» in educational and psychological scientific literature.

Key words: Game, playorganization, pre-school, young children, playing activity.

Постановка проблеми. У наш час особливо гостро постає питання ігрової діяльності дітей дошкільного віку, тому що основний акцент зроблено на навчальні заняття і менше уваги приділяється грі. Цю проблему можливо вирішити лише тоді, коли гра буде переважати у навчально-виховному процесі дошкільного закладу. Варто зазначити, що гра є одним з найцікавіших видів людської діяльності, провідною діяльністю дошкільника, засобом його всебічного розвитку, важливим методом виховання. Дитяча гра – це діяльність, спрямована на орієнтування в предметній і соціальній дійсності, в якій дитина відображає враження від їх пізнання. Водночас гра є могутнім виховним засобом, у ній, за словами К. Ушинського, реалізується потреба людської природи. Все це й доводить актуальність та практичну значущість піднятої проблеми [10].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Аналіз публікацій за останні роки показав, що дана проблема є досить актуальною. Дослідники Ф. Шіллер, Д. Клоц, Ф. Фребель, С.Холл, Д.Ельконін, Є. Аркін, К. Ушинський, Л. Виготський, А. Усова відзначають, що самостійні форми гри набувають у педагогіці найважливішого значення для розвитку дитини. Саме в процесі таких ігор, які називаються «життєвою лабораторією» (С. Шацький), найбільш повно розкривається особистість дитини, тому гра є засобом всебічного розвитку (розумового, естетичного, морального, фізичного, соціального). Сучасні українські науковці (Л.Артемова, Г.Григоренко, К.Щербакова) досліджують формування суспільної спрямованості дитини дошкільного віку у грі, розвиток моральних стосунків у творчих іграх. За їхніми твердженнями,

гра містить більші можливості для формування особистості дошкільників, ніж будь-яка інша діяльність, оскільки мотиви її мають велику спонукальну силу і дітям зрозуміле співвідношення мотиву і мети гри.

Мета статті: наліз психолого-педагогічної літератури з означеного питання та визначення форм організації та проведення ігрової діяльності в дошкільному віці.

Виклад основного матеріалу дослідження. Гра є одним з найцікавіших видів людської діяльності, провідною діяльністю дошкільника, засобом його всебічного розвитку, важливим методом виховання. Дитяча гра – це діяльність, спрямована на орієнтування в предметній і соціальній дійсності, в якій дитина відображає враження від їх пізнання [10]. Основні завдання до ігрової діяльності знайшли своє відображення в Законах України «Про освіту», «Про дошкільну освіту», «Про охорону дитинства» та Базовому компоненті дошкільної освіти. Розвиток ігрової діяльності передбачає поетапну передачу дітям ігрових умінь та навичок партнерської взаємодії[9]. В іграх не лише проявляються та розвиваються новоутворення дошкільного дитинства, а й відбувається засвоєння форм спілкування з однолітками. Процес опанування навичок спілкування з іншими дітьми або допомагає засвоїти малюкам структуру творчої діяльності, або гальмує розвиток самодіяльної гри. Становлення та формування ігрової діяльності дитини на кожному віковому етапі має свої закономірності та проходить через предметну діяльність. Перший рік – відповідальний період в житті дитини, і насамперед тим, що в процесі повсякденного спілкування з

дорослим він поступово повинен опанувати різноманітними діями з предметами. Спілкування з дорослим, будучи провідною діяльністю немовляти, забезпечує підготовку його до наступного етапу психічного розвитку, коли на другому році життя провідною стає предметна діяльність, яка в свою чергу готує виникнення гри. Гра дуже рано починає формуватися у дітей дошкільного віку. Вона проходить цілий ряд етапів свого розвитку, перш ніж стане в свою чергу провідною діяльністю в дошкільний період дитинства. На першому році життя дитини слід розрізняти предметні дії, які малюк робить в моменти догляду за ним, від предметних дій, що становлять зміст його ознайомчої гри з іграшками. Ця гра, як і інші форми контакту дитини з навколишнім, що забезпечують накопичення його життєвого досвіду, розвивається не стихійно, а в результаті цілеспрямованої діяльності дорослого[3]. До одного року самостійна діяльність дитини з предметами та іграшками починає протікати переважно у формі відображувачої гри. Окремі предметно-специфічні операції переходять у дії, спрямовані на виявлення специфічних властивостей предмета і на досягнення за допомогою даного предмета певного ефекту. Наприклад, якщо восьмимісячна дитина бере ляльку в руки, заглядає їй в обличчя, розглядає її одяг і волосся, тобто знайомиться з нею як з об'єктом, то однорічний малюк вже притискає ляльку до себе, похитує її, наслідуючи діям дорослого. Багатьма дослідниками доведено, що виникнення рольової гри генетично пов'язане з формуванням предметних дій в ранньому дитинстві. Під предметними діями розуміють історично сформовані, закріплені за певними предметами громадські способи їх вживання. Носіями предметних дій є дорослі люди. На предметах не вказані громадські способи їх використання, і вони не можуть бути відкриті дитиною самостійно, в ході простого маніпулювання, без допомоги і керівництва з боку дорослих. Основним, на думку вітчизняних психологів і педагогів, є шлях спільної діяльності з дорослими, в якій дорослі поступово передають дитині суспільно-вироблені способи вживання предметів. Дорослі організовують дію дитини за зразком, а потім здійснюють функції заохочення і контроль за ходом здійснення і формування цих дій [6]. На думку Д. Ельконіна, зразок дії, який дорослі пропонують дитині, не може бути засвоєний відразу, бо та фізична форма предметів, яка визначає всю операційно-технічну сторону, ще не виділяється дитиною. Дитина в ранньому дитинстві

приймає зі зразка дії лише його загальну схему, яка пов'язана з суспільним призначенням предмета, тобто тільки одну сторону предметної дії. Інша сторона – операційно-технічна, яка повинна враховувати фізичні властивості предмета, – розвивається пізніше і значно довше. Виникають дві різні діяльності. Одна – це діяльність із значенням речей, з узагальненими схемами їх використання, стосовно до все більш і більш різноманітних ситуацій. Друга – це утилітарна діяльність, в якій необхідно добитися результату практичного застосування предмета. Дії дітей з предметами за їх функціональним призначенням (відображення дій дорослих), без отримання конкретного, практичного результату, призводять до формування ігрової діяльності [1]. У ранньому дошкільному віці вперше відбувається заміщення одного предмета іншим при необхідності доповнити звичну ситуацію дії відсутньою предметом, відсутнім в даний момент. Тобто з'являються зачатки гри. Ігрові дії дітей другого року життя носять яскраво виражений наслідувальний характер: дитина причісує ляльку гребінцем, напуває ведмедика з чашки, тобто виконує знайомі з досвіду дії. Різні ситуації являють собою ряд окремих епізодів, об'єднаних між собою випадковими зв'язками. При появі яскравого або нового предмета дитина легко йде від сюжету, його дії знову стають предметними, процесуальними: дитина пригощає ляльку соком зі склянки і відразу починає багаторазово переливати з нового глечика в стакан і назад (або, накладаючи в тарілку «цукерки» – кульки, починає їх катати і кидати). У діях дітей спостерігається поліфункціональне використання предметів: дитина витирає хустинкою очі ведмедика, і тут же хустинка стає для того ковдрою. Для дитини не важливий предмет, головне – виконати необхідну дію. Гра дітей значно збагачується, якщо на заняттях знайомити дітей з функціональним використанням різних предметів, пропонувати ситуації, де потрібно використовувати вивчений предмет, і замінювати його іншим «ігровим» предметом.

Одна з характерних особливостей гри дітей другого року життя полягає в тому, що їм не потрібна участь багатьох однолітків. Діти грають «поруч», поодиноці, їх спілкування незначне, а ігровий простір невеликий. Дитина 1,5 – 2 років ще не сприймає однолітка як партнера по грі, для нього головним і необхідним партнером поки є дорослий. Цей факт багато в чому обумовлений недостатнім розвитком активної мови маленьких дітей. Малюк розуміє пояснення дорослого з приводу умовності

найменування ігрового предмета і виконуваної з ним дії. Однак він ще не може самостійно переконати однолітка в тому, що умовно кубик – це мило і що він зараз «мис ним руки», що ляльку він качає на руках, тому що вона «плаче, не хоче спати». Звідси – нерозуміння сенсу ігрових дій однієї дитини іншим, неможливість їх узгодити, побудувати спільну гру [5]. Експериментальні дослідження вчених, показують, що вміння дитини грати разом з однолітком слід формувати саме в руслі предметної діяльності – в ситуації взаємодії дітей з одним загальним предметом (наприклад, м'ячем, візком), що дозволяє виділити однолітка як партнера по грі. Оволодіння дітьми предметною взаємодією дозволить дорослому ввести у їх спільну діяльність вже більш складні – умовні – ігрові дії. На першому етапі формування спільної предметної діяльності на цьому віковому етапі потрібно вибирати такі дії, які могли б здійснюватися малюками без розгорнутих мовних звернень один до одного. Дії повинні бути однаковими для кожної дитини (тобто мати опору в тенденції дітей до бажань), а їх тривалість – визначатися не результатом дії (тобто не потрібно досягнення результату), а залежати тільки від інтересу до цієї діяльності самих дітей. Наприклад, можна організувати катання чи кидання м'яча, виготовлення насипи з піску за допомогою совка і відерця, перестрибування через те, що лежить на землі скакалки. Спільні дії повинні здійснюватися з одним предметом, що обумовлює спрямованість дітей один на одного: ініціативна дія однієї дитини викликає у відповідь дію іншої. Вчені звернули увагу, що діти раннього віку із задоволенням беруть участь у грі, організованій і підтримуваній дорослим, але як тільки дорослий вимикається з гри, вона тут же розпадається. Чи не виникає самостійних спільних дій і після почергової гри дорослого з кожною дитиною. Дорослий, будучи емоційно значущою і дуже привабливою фігурою для дітей, «затуляє» дитині однолітка як партнера по грі і заважає йому виділити цілісну схему взаємодії (дитина просто не може,

У грі іграшки замінюють дитині предмети, а рольової ситуації стають носіями певних відносин між людьми. На третьому році життя малюк не бере на себе роль, але фактично виконує її. Немає ще явного спілкування ні з ким, дитина грає на самоті, але разом з тим його дії одухотворені уявним спілкуванням і відображають діяльність дорослих. Саме ситуація спілкування визначає перехід від гри предметної до гри сюжетно-рольової [2].

Таким чином, вивчення теоретичних джерел, аналіз практики виховної роботи дошкільних навчальних закладів дає змогу обґрунтувати основні шляхи й умови вдосконалення навчально-виховного процесу та удосконалення ігрової діяльності, визначає програму дослідно-експериментальної роботи вихователя і сприяє виконувати її в умовах конкретного пошуку. Так, керівництво ігровою діяльністю дітей раннього віку в дошкільних навчальних закладах здійснюється досить компетентно. Вихователь навчає ігровим діям і грає разом з дитиною. В інших випадках керівництво зводиться до формування правил поведінки, розв'язання конфліктів та оцінювання діяльності. Найчастіше вихователі для перемикання з однієї діяльності на іншу використовують дидактичні ігри, читання книг, знайомство з новою іграшкою. У всіх дітей досить добре розвинена активна мова. Діти спілкуються і з вихователями і один з одним. Передумовами для спілкування між дітьми служать предметна і ігрова діяльність.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Отже, проаналізувавши питання особливостей ігрової діяльності дітей раннього дошкільного віку, ми з'ясували, що ранній вік життя дитини є сприятливим для формування ініціативності через дидактичні ігри, тому що цей період є початком становлення даного виду діяльності дітей. Вивчення досліджень з даної проблеми продемонструвало нам, що ігрова діяльність впливає на формування довірливості психічних процесів у дітей. Так, у грі у дітей починає розвиватися довірлива увага і довірлива пам'ять. В умовах гри діти зосереджуються краще і запам'ятовують більше, ніж в умовах лабораторних дослідів. Свідома мета (зосередити увагу, запам'ятати і пригадати) виділяється для дитини раніше і легше всього в грі. Самі умови гри вимагають від дитини зосередження на предметах, включених в ігрову ситуацію, на утриманні розіграних дій і сюжету. З огляду на вище означене, ми можемо робити висновок, що гра – це один з тих видів дитячої діяльності, які використовуються дорослими в цілях виховання дошкільників, навчання їх різним діям, способів і засобів спілкування. У грі у дитини формуються ті сторони психіки, від яких залежить, наскільки згодом вона буде успішна в навчанні, роботі, як складуться її стосунки з іншими людьми; у грі ж відбуваються суттєві перетворення в інтелектуальній сфері, яка є фундаментом розвитку особистості.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ:

1. Абраменкова В. У світі дитячих ігор. *Виховання школярів*. 2001. № 7. С.16–19.
2. Венгер Л. А. Сюжетно-рольова гра і психічний розвиток дитини. Спецкурс: Виховання дітей у грі. М.: Асоціація «Проф. освіта», 2001 р. 59–65 с.
3. Рогальська Н. В. Педагогіка дітей раннього віку: навч.-методич. посіб. Умань: ФОП Жовтий О. О., 2015. 150 с.
4. Поніманська Т. І. Дошкільна педагогіка Навчальний посібник Київ: Академвидав, 2006. 456 с.

Стаття надійшла до редакції

01 травня 2023

ОСОБЛИВОСТІ ВИХОВАННЯ ПАТРІОТИЗМУ
У ДОШКІЛЬНИКІВ В СВІТЛІ СУЧАСНОСТІ

УДК 373.2.015.31:172.15

КАМІНСЬКА АНГЕЛІНА

студентка факультету дошкільної освіти та музичного мистецтва

ТОКАР ЛЮБОВ

викладач факультету дошкільної освіти та музичного мистецтва

КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»

Abstract. The article is devoted to the generalization of scientific views on the concept of "patriotism". It was revealed that patriotism is a feeling, the structure of which has three levels and the following components: love for the people, the Motherland, the state; active devotion to the Motherland; socially significant purposefulness; moral stability; readiness for self-sacrifice; dignity. Based on a comparison of the concepts of "patriotic education" and "national education", the concept of "patriotic education of preschool children" was clarified. The main directions (folk studies, Ukrainian studies, regional studies) and principles (general and special) of patriotic education are outlined. It was found that the tasks of patriotic education of preschool children are reflected in normative state documents of a mandatory or advisory nature, the State Standard of Preschool Education of Ukraine. An analysis of the Basic component of preschool education was carried out in the context of the outlined topic. The task of patriotic upbringing of preschool children is presented in accordance with the educational lines of the Basic Component as the State Standard of Preschool Education of Ukraine. The purpose and tasks of the partial program of national-patriotic education of preschool children "Ukraine is my Motherland" have been revealed.

Key words: Patriotism, patriotic education, tasks of patriotic education, preschool children, patriotic feelings.

Постановка проблеми. У світлі гострої соціальної кризи, суспільно-політичних подій, що склалися в нашій країні, проблема виховання любові та поваги до рідного краю, відчуття приналежності до свого народу, глибокої поваги до його надбань, усвідомлення необхідності та бажання захищати і відстоювати інтереси своєї Батьківщини набувають особливої актуальності. Завдання виховання національних і загальнолюдських духовних цінностей, усвідомлення особистістю свого громадянського обов'язку, утвердження якостей громадянина-патріота України знайшли відображення у Законі України «Про освіту», Концепції національно-

патріотичного виховання дітей та молоді, Стратегії національно-патріотичного виховання дітей та молоді на 2016–2020 рр. та ін. Українською державою на законодавчому рівні визнано дошкільну освіту обов'язковою первинною ланкою системи безперервної освіти та наголошено на її пріоритетності. Для здобуття дошкільної освіти створено мережу закладів, яка нині поповнюється новими закладами різних типів та форм власності. У контексті реформування системи освіти відбувається удосконалення змісту та форм здобуття системи дошкільної освіти України, переглядаються підходи до організації взаємодії з вихованнями, окреслення актуальних напрямів